

STAREA DE BINE ȘI DIGITALIZAREA FORȚATĂ A PROFESORILOR ÎN LUNILE DE CARANTINĂ COVID-19

Dănuț Simion Simion

Technical University of Moldova, university teacher (MOLDOVA)

E-mail: simion2simion@gmail.com

Abstract

Șocul carantinării în lunile CoVid a scuturat întreaga societate. Acesta a afectat în mare măsură toate acele structuri sociale care au rămas în urmă cu procesul de modernizare tehnologică. Unul dintre aceste sectoare a fost și sistemul de învățământ. Cadre didactice și studenți deopotrivă au fost puși în situația de a asimila forțat tehnologie și noi programe de lucru interactiv. Perioada de tranzit către un alt fel de normalitate a devenit una generatoare de stres. Relația dintre starea de bine psihologică, carantina CoVid-19 și digitalizarea forțată a cadrelor didactice sub influența noilor tehnologii aceasta voi încerca să determin în prezentul articol.

Keywords: stare de bine, carantină, digitalizare, cadre didactice.

Rezumat

Șocul carantinării în lunile CoVid a scurtcircuitat întreaga societate. Acesta a afectat în mare măsură toate acele structuri sociale ce au rămas în urmă cu procesul de modernizare tehnologică. Unul dintre aceste sectoare a fost și sistemul de învățământ. Cadre didactice și studenți deopotrivă au fost puși în situația de a asimila forțat tehnologie și noi programe de lucru interactiv. Iar perioada de tranzit către un alt fel de normalitate a devenit una generatoare de stres. Raportul dintre starea de bine psihologică și carantina CoVid sub influența noilor tehnologii la profesori aceasta voi încerca să determin în prezentul articol.

Cuvinte cheie: pandemie, stare de bine psihologică, studenți, profesori.

Introducere

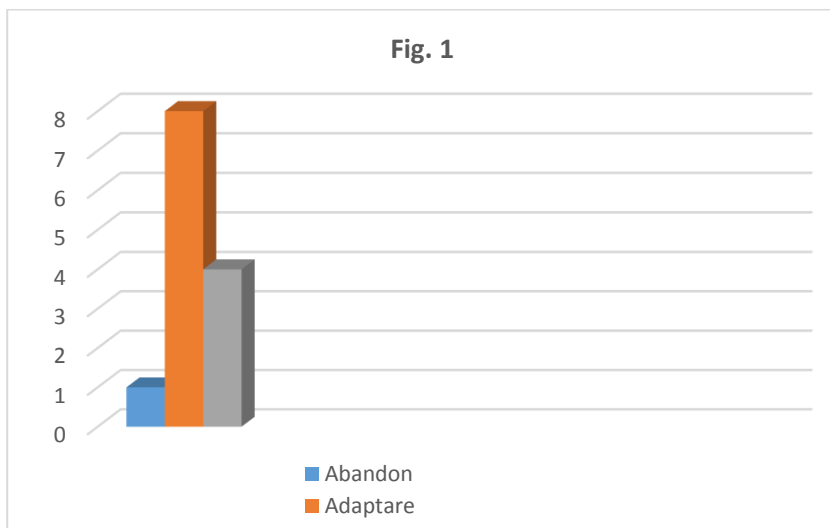
Cercetarea de față vizează aria psihologiei pozitive, a personalității și comportamentului specific în lunile de carantină Covid la cadrele didactice universitare. Principalul scop al lucrării de față este acela de a identifica și evalua legătura între starea de bine psihologică și digitalizarea instituțională forțată din instituțiile de

învățământ superior din Republica Moldova; datele cercetării fiind luate prin analiza unui grup de profesori al unei catedre universitare.

În ultimii ani a crescut interesul pentru studierea conceptului de stare de bine psihologică. Aceste studii s-au concentrat asupra afectelor pozitive și negative și a satisfacției în viață. Studiul științific al stării de bine subiective a apărut și s-a extins ca reacție la accentul coplesitor pe care cercetătorii din domeniul psihologiei aplicate îl puneau pe dimensiunile negative ale adaptării și funcționării individului uman în diverse contexte. În *The Authentic Happiness Theory: The Life of Pleasure*, Martin Seligman se încadrează în una dintre cele trei orientări de bază care facilitează bunăstarea (Seligman & Royman, 2003): viața plăcută - o orientare hedonică preocupată de experiențe afective pozitive; viața semnificativă - o orientare eudaimonică care se concentrează pe lucrul către un scop superior; și viața angajată - care implică implicarea cu activități antrenante, stimulative de flux (o orientare spre bunăstare psihologică).

Starea de bine este tratată așadar în două mari paradigme: hedonică și eudaimonică. Paradigma hedonica pune accentul pe plăcere și dorințe și este măsurată prin emoțiile pozitive raportate la emoțiile negative și satisfacția legată de viață (Ryan & Deci, 2001). Paradigma eudaimonică pornește de la Aristotel și este introdusă în psihologie prin paradigma umanistă de către A. Maslow, prin autoactualizarea, și de către C. Rogers, prin tendința individului de a atinge sinele ideal și a deveni o persoană pe deplin funcțională (David și Aurora, 2017, p. 40-41). Astfel, starea de bine psihologică face referire la „efortul de a atinge perfecțiunea, adică de realizarea adevăratului potențial al persoanei” (Ryff & Keyes, 1995, p. 100). Aceste cercetări s-au concentrat asupra afectelor pozitive și negative și a satisfacției în viață ele extinzându-se mai apoi și asupra modului în care individul percepe diverse aspecte ale funcționării sale, de exemplu măsura în care simte că are controlul asupra vieții, că ceea ce face are un sens și că merită făcut, că are relații satisfăcătoare cu ceilalți (Abbott și colaboratorii, 2006). Viața poate fi grea, iar dezamăgirile și provocările sunt inevitabile. Cu toate acestea,

cercetările științifice au arătat că există unele strategii și abilități care permit oamenilor să navigheze mai eficient în provocările vieții și să se bucure de viață în ciuda supărărilor.

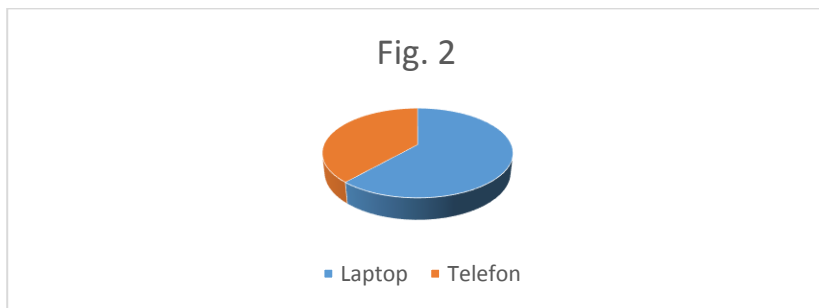

Digitalizarea forțată a făcut ca profesorii să iasă oarecum din zona lor de confort și să se îndepărteze de metodele tradiționale de predare. Internetul în acele luni cu vârfuri pandemice și izolare a explodat la propriu prin tot felul de programe și instrumente interactive de lucru cu studenții. Instituțiile de învățământ inclusiv superior au fost luate total pe nepregătite. Starea de izolare lucrul forțat de la domiciliu, lipsa condițiilor casnice de predare eficientă, lipsa tehnicii și cerințele instituționale confuze a făcut ca numărul de cazuri de stres și depresie în rândul cadrelor didactice să crească simțitor. Pe de o parte aveam studenții pe de altă parte profesorii ambele categorii cu același set de probleme și cu aceleași responsabilități. Cu toate acestea, chiar prin urmărirea a zeci de webinare, cursuri întregi apărute de prin vechi sertare și asimilarea de tehnologie forțată majoritatea metodelor de predare au rămas aceleași. Profesorii chiar dacă s-au obișnuit cu noua tehnologie încă dictează informațiile iar studenții sunt la fel nevoiți să asculte interminabile

prelegeri și să copieze lecțiile numai că acum acest lucru se realizează din fața unui laptop și nu frontal cum era făcut până de curând.

Cercetarea efectuată a scos la iveală (Fig. 1) faptul că dintr-un număr de total de 13 persoane membri titulari ai catedrei 8 cadre didactice s-au adaptat rapid și au asimilat noua tehnologie ca pe ceva firesc 4 au avut careva probleme de adaptare iar unul cu regret a abandonat.

Cadrele didactice în acea perioadă de grea încercare au folosit preponderent telefonul pentru conectare cu studenții apoi laptopul (Fig.2). S-a constatat că o parte din blocajul comunicațional vedea ori din lipsa tehnologiei pentru a lucra la ambii actori ori probleme la compania furnizoare a serviciilor de internet.

După câteva luni de carantină adaptarea la noile programe impuse este net superioară situația îmbunătățindu-se considerabil din 12 persoane membre toate au învățat a folosi laptopul cu programele sugestionate în lucrul cu studenții, telefonul fiind util doar în situații excepționale.

Mai putem constata faptul că la intrarea în pandemie toate cele 13 cadre didactice au manifestat rezistență la a face orele în regim online. Acum însă situația putem constata (Fig. 3) este net diferită. Din 12 cadre didactice 10 preferă o formă mixtă de interacțiune sincron, asincron și frontal în timp ce 2 persoane ar prefera doar o relație frontală și nici una doar prin internet.

Fig. 3

■ Frontal ■ Hibrid ■ Doar prin internet ■

Un sondaj realizat în România în perioada 18-23 noiembrie 2020 ”Percepții despre calitatea educației online” pe un eșantion de 9.401 elevi, 3.265 de cadre didactice și 4.965 de părinți, arată că deși contextul pandemic a forțat digitalizarea educației și profesorii și-au îmbunătățit competențele digitale, iar elevii s-au obișnuit cu utilizarea diverselor platforme online, doar 23% dintre elevi și 36% dintre părinți susțin că elementele digitale vor continua să fie folosite și în sistemul față în față. Singurii optimiști, sunt profesorii, 60% consideră că educația față în față va integra elemente digitale după reîntoarcerea fizică la școală.

În acest moment, 72% dintre elevi și 67% dintre profesori desfășoară orele online conform orarului pe diferite platforme video. O proporție de aproximativ 25% dintre elevii și cadrele didactice desfășoară educația online atât în sistem sincron, cât și asincron. Cu toate acestea, deși există premisele pentru participarea la educația online, cei mai mulți dintre profesori organizând orele, calitatea acestora devine îndoielnică din perspectiva celor trei grupuri vizate – elevi, cadre didactice și părinți”, arată sondajul.

Tot în același sondaj se mai spune că „ parte dintre profesori s-a adaptat foarte bine la educația online și se străduiesc să faciliteze procesul educațional pentru elevi, devenind și un sprijin emoțional pentru aceștia. Pe de altă parte, în viziunea elevilor și a părinților, unele dintre cadrele didactice sunt rigide în desfășurarea activităților online: pun absențe elevilor dacă nu au camera deschisă sau dacă s-au deconectat de la internet, dau note mici dacă elevii au probleme tehnice, nu revin asupra informațiilor care nu au fost înțelese sau notate de către elevi etc”, mai

relevă sondajul. Datele din sondajul efectuat în țara vecină fiind mult asemănător și cu ceea ce se întâmplă în mod real în teren în Republica Moldova.

Procesul izolării a adus însă cu sine și multe beneficii. Unul dintre acestea o reprezintă folosirea cu folos a tehnicii computerizate în procesul de predare, învățare și asimilare. După cum bine știm învățământul nu mai pune de mult accentul pe asimilarea și reproducerea informației ci pe căutarea și diseminarea ei. Folosirea informației atunci când este nevoie cu maximum de impact.

Chiar dacă cadrele didactice au asimilat noi metode de a interacționa cu studenții în continuare acuză o parte din probleme. Încă există o lipsă a echipamentelor digitale și a internetului pentru studenți și profesori. Instituțiile gazdă depun încă efort pentru a gestionarea situația studenților care nu pot participa deloc online. O alternativă fiind crearea unor săli speciale cu păstrarea distanței fizice în cadrul universităților prin care studenții folosind produse speciale precum laptopurile și tabletele se pot conecta cu cadrele didactice.

Refuzul studenților și inventarea unor probleme fictive pentru a deschide camerele și de a participa activ la ore. Aici însă în anumite cazuri ne lovim și de o problemă legală încă nesoluționată; invadarea spațiului personal și intim al studentului. Deseori în interacțiunea online apare o lipsă de motivație a studenților cât și a unora dintre profesori. Timpul pentru pregătirea lecțiilor crește simțitor iar salarizarea rămâne aceeași. Lipsa spațiului adecvat la profesori dar și studenți. Timpul îndelungat petrecut în fața ecranelor laptopurilor sau tabletelor produce o mai mare oboseală și stres. Din acest punct de vedere ar trebui să existe în cadrul orelor online mai multe și dese pauze iar timpul orelor redus.

Se constată totuși și multe lucruri pozitive în predarea sincronă precum îmbunătățirea comunicării cu studenții. Abordarea unor metode noi și interesante în procesul de predare al prelegerilor și timpul petrecut pentru seminarii. Deseori se folosesc metode alternative în evaluare ceea ce sporește corectitudinea evaluării și scade coruperea. Și nu în ultimul rând putem constata o creștere a activității studenților mai introverți în cadrul orelor teoretico-practice.

CONCLUZII

Conchidem că învățământul așa cum era înainte nu are cum să mai fie, nu cred că ne vom mai întoarce vreodată la educația pre covid și din acest punct de vedere ar trebui să existe o viziune clară din partea instituțiilor statului pe termen lung. E nevoie de planuri noi și de alternative viabile în caz de calamități. E nevoie în același timp de educație față în față integrată în și cu noile tehnologii chiar dacă partea de digitalizare a educației va continua și ar trebui să continue. În aceeași măsură e nevoie de o nouă reformă a curriculumului și soluții pentru studenții sau copiii ce trebuie să stea un anumit număr de ore în fața calculatorului. Ar trebui deasemenea să se investească în continuare în competențele profesorilor de a-și desfășura activitățile în mediul online, atât pentru partea de predare curs, evaluare cât și pentru dezvoltarea părții de evaluare. Școala online cu regret a mai scos un lucru la suprafață ce trebuie tratat cu mare seriozitate și găsit cât mai curând soluții; diferența dintre diversele pături sociale la studenți, lucru vizibil prin și în tehnologia folosită precum și lipsa sau constrângerea spațiului locativ.

BIBLIOGRAFIE:

1. Diener E. și al. Subjective well-being: Three decades of progress. În: *Psychological Bulletin*, vol. 125, nr. 2, p. 276-302, 1999.
2. Daniel David, Aurora Szentágotai-Tătar, *Tratat de psihologie pozitivă*, Iași: Polirom. 2017. 344 pg. ISBN: 978-973-46-6234-0
3. Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2001). On happiness and human potentials: A review of research on hedonic and eudaimonic well-being. *Annual review of psychology*, 52(1), 141-166.
4. Ryff, C. D. (1989). Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological well-being. *Journal of personality and social psychology*, 57(6), 1069.
5. Ryff, C. D., & Keyes, C. L. M. The structure of psychological well-being revisited. *Journal of personality and social psychology*, 69(4), 719. 1995
6. Rogers, C., *A deveni o persoană*. București: Ed. Trei, 2008, 560p. ISBN: 978-973-707-244-3

7. Shane J. Lopez, Jennifer Teramoto Pedrotti, C. R. Snyder. Positive Psychology The Scientific and Practical Explorations of Human Strengths (3rd Edition). SAGE Publications, Inc. 2015 p. 353. ISBN 978-1-4522-7643-4
8. Percepții despre calitatea educației online. Sondaj. [citat 06.12.2020]. Disponibil: https://cdn.edupedu.ro/wp-content/uploads/2020/12/Rezultate-sondaj-online_calitatea-educatiei-online_dec2020.pdf